

[Udenrigsministeren]

hos de andre undersøge mulighederne for at få skabt klarhed om nogle af de spørgsmål, der er rejst her, herunder selvfølgelig også spørgsmålet om, hvorvidt der skulle være uenighed i de vurderinger, regeringen har anlagt på nogle af de punkter, der opfattes som kontroversielle, og jeg opfatter det som en ganske vigtig opgave, da det tilsyneladende er disse sidste knaster, der for nogle udgør den sidste og afgørende hindring for, at man kan tilslutte sig den samlede reformpakke.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg tror, vi alle føler trang til helt oprigtigt at kipe med flaget for hr. Robert Pedersen. Vi ved jo alle, hvor svært det er at måtte tage et sådant standpunkt, og jeg tror, vi alle nærer den dybeste respekt derfor, når vi oplever det her i folketinget.

Hr. Robert Pedersen havde det synspunkt, at tanken om at ville udskrive folkeafstemning – og det skal jo først ske i alleryderste fald – kunne være et udtryk for et brud i forhandlingerne mellem regeringen og socialdemokratiet, men sådan er det ikke. Der er ikke tale om, at regeringen har afbrudt forhandlingerne med socialdemokratiets gruppe, men vi mødte som en kendsgerning til slut, at socialdemokratiets gruppe besluttede sig definitivt. Alle ved jo, at efter det afgørende møde i den socialdemokratiske folketingsgruppe var hr. Anker Jørgensen så elskværdig at opsøge mig for at redegøre for resultatet, og hr. Anker Jørgensen lagde ikke skjul på, at socialdemokratiets nej var definitivt. Vi kan også alle læse det af en anden kendsgerning, den nemlig, at socialdemokratiet på det tidspunkt, da man traf sin beslutning, opgav tanken, som ellers før havde været fremme, om dog i det mindste at vente på svarene på de mange spørgsmål, socialdemokratiet i markedsudvalget havde stillet til regeringen.

Men jeg vil gerne sige i anledning af hr. Robert Pedersens indlæg, at hvis socialdemokratiet til sidst skulle sige ja, vil jeg da anse det for det lykkeligste, og jeg vil også føje til, at når som helst socialdemokratiet måtte nære ønske om at genoptage forhandlingerne med regeringen med henblik på at nå til bred enighed, vil vi være klar, men jeg må ind-

rømme, at jeg har ikke mange holdepunkter for at kunne tro på det.

Så vil jeg sige til hr. Gert Petersen, at jeg synes ikke, den beskrivelse var rigtig, at regeringen ikke har haft sine forbindelser i orden til partierne herhjemme. Jeg skal villigt indrømme, at vi ikke har gjort meget for at have nære forbindelser i EF-sagen til SF, og det har været ud fra det synspunkt, at vi jo ved – og det er en ærlig sag – at SF er modstander af EF og ønsker at støtte bestræbelserne for at trække Danmark ud af EF, men vi har gjort meget for at have nære relationer til både socialdemokratiet og det radikale venstre under hele forhandlingsforløbet, og det tror jeg ikke nogen vil bestride. Jeg skal indrømme, at regeringen ikke havde ventet – og heller ikke havde kunnet vente – at socialdemokratiet til sidst sagde nej.

Så vil jeg vende mig til hr. Anker Jørgensens indlæg. Hr. Anker Jørgensen refererede til det ord, jeg i en bestemt sammenhæng i min indledningstale havde anvendt, nemlig ordet »hovmodighed«. Nu vil jeg sige, at jeg tror aldrig, jeg ville have dristet mig til selv at finde på dette ord som en karakteristik af det standpunkt at forlange samtlige danske ønsker opfyldt og overhovedet ikke at ville lytte til, hvad de andre 11 lande i Europa mener. Udtrykket følte jeg at jeg kunne tillade mig at tage til mig, fordi det blev brugt i forgårs i en kronik i Aktuelt af hr. Eggert Petersen. Jeg indrømmer, at det er et stærkt udtryk, men han har jo gode forudsætninger, han er jo både professor i psykologi og socialdemokrat. Hr. Eggert Petersen siger i denne kronik – og vi kender jo alle hans synspunkter – at han føler, at Danmark ikke kan gå enegang i spørgsmålet om en vedvarende udviklingstendens mod de 11 andre samarbejdspartnere, så der er al mulig grund til at diskutere, hvad »vi«, dvs. socialdemokratiet og dermed Danmark, gør i denne skæbnetime. Og så kommer det:

»Vi skal i hvert fald ikke have det hovmod at tro, at vi blot kan feje pakken af bordet og så gå videre, som om intet var hændt.«

Det synes jeg er en rigtig karakteristik.

Hr. Anker Jørgensen sagde, at socialdemokratiet følte sig ydmyg i forhold til den historiske beslutning i 1972, og det forstår jeg godt, men sagen er jo den, at der intet er i udviklingen nu, som socialdemokratiet ikke kunne forudsige i 1972, og jeg tror, at de fle-